

שינוי לרעה

מדיניות הממשלה בהתנחלויות
מאז הקמתה ב-13/6/21 עד 28/10/21

פרוייקט מעקב התנחלויות, שלום **עכשיו**

כתנאי ובסיס להקמתה הצהירה ממשלת בנט-לפיד על "סטטוס קוו" בתחום המדיני. אולם בחינה של מדיניות הממשלה בארבעת החודשים הראשונים לכהונתה מראה **כי בכל הקשור להתנחלויות לא נשמר הסטטוס קוו** והממשלה פועלת באופן אקטיבי להרחבת מפעל ההתנחלויות והעמקת האחיזה הישראלית בשטחי הגדה המערבית.

בזמן שמנהיגי השמאל עוסקים בנושאים אזרחיים כמו המאבק בקורונה, ייעול התחבורה הציבורית, משבר האקלים והפשיעה בחברה הערבית - הנהגת הימין קובעת עובדות בשטח בתחום המדיני.

כפי שלא מצופה מהממשלה בהרכבה הנוכחי לפנות התנחלויות כהכנה להסכם מדיני, כך לא יתכן שהיא תבנה בהתנחלויות באופן שמסכל פתרון מדיני עתידי.

ממשלת שינוי לרעה

מדיניות הממשלה בהתנחלויות מאז הקמתה ב-13/6/21 עד 26/10/21

פרוייקט מעקב התנחלויות, שלום עכשיו

א. קידום תכניות בהתנחלויות:

תכניות לכ-3,000 יחידות דיור בהתנחלויות | ביום ד' 27/10/21 התכנסה ואישרה מועצת התכנון של המינהל האזרחי קרוב ל-3,000 יחידות דיור בהתנחלויות (לפי ספירת שלום עכשיו מדובר ב-2,860 יחידות דיור חדשות מתוך 3,144 יחידות בסך הכל). 90% מיחידות הדיור הן בהתנחלויות שישראל תיאלץ לפנות במסגרת הסכם (לפי הקו של יוזמת ז'נבה). בין התכניות: בנייה נרחבת בהתנחלויות מבודדות בעומק הגדה המערבית: 628 יח"ד בעלי, 399 יח"ד ברבבה, 286 יח"ד בהר ברכה ו-380 יח"ד בקדומים.

מכרזים ל-1,355 יחידות דיור בהתנחלויות | ב-24/10/21 פורסמו מכרזים ל-1,355 יח"ד בהתנחלויות (ועוד 83 בגבעת המטוס במזרח ירושלים) - 92% מהן בהתנחלויות שישראל תיאלץ לפנות במסגרת הסדר של שתי מדינות (לפי מודל יוזמת ז'נבה).

עבודות להקמת חניון אוטובוסים זמני בשטח התכנית, יולי 2021

התנחלות חדשה בעטרות | תכנית שנחשבת קטלנית מבחינת הסיכוי לשלום ולפתרון של שתי מדינות עם 9,000 (!) יח"ד בלב רצף אורבני פלסטיני בין רמאללה-כפר עקב קלנדיה וא-רם, בשטח שדה התעופה הישן בעטרות/קלנדיה. התכנית הוכנה ע"י משרד השיכון בשנים האחרונות אך היא לא הובאה לאישור עד כה. תחת ממשלת השינוי נקבע דיון בהפקדת התכנית ל-6/12/21 בועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים. כלומר התכנית שהיתה עד עכשיו שרטוטים על נייר בלבד, תהפוך, ביוזמת הממשלה הנוכחית, למסמך משפטי ותתחיל את ההליך של האישור (שיכול לארוך כשנה-שנתיים).

תכנית 1E | ידועה כתכנית שעלולה להנחית מכה אנושה לסיכוי לשלום ולפתרון של שתי מדינות. התכנית אמנם הופקדה ע"י הממשלה הקודמת, אבל הדיון בהתנגדויות (שהוא חיוני כדי לקדם את התכנית) נקבע ע"י הממשלה הנוכחית והתקיים ב-18/10/21 (דיון נוסף יתקיים ב-8/11/21).

גבעת המטוס | כמו עטרות ו-1E גם התכנית בגבעת המטוס נחשבת קטלנית מבחינת הסיכוי לשלום ולפתרון של שתי מדינות. המכרז לגבעת המטוס התפרסם ונסגר לפני הקמת הממשלה, אך הממשלה לא עושה צעדים לעצור את הבניה או לעכב אותה. בעת ביקור שר החוץ לפיד בווישינגטון אושרו בועדה המקומית בירושלים ההפקעות הנדרשות למימוש התכנית. ב-24/10/21 פורסם מכרז ל-83 יח"ד בגבעת המטוס (לאחר שהמתחמים לא נמכרו במכרז הראשון).

ב. בנייה בשטח:

בנייה חדשה בחברון | בשבוע של ה-20/10/21 החלו עבודות הבניה על 31 יחידות דיור חדשות בלב חברון. אמנם האישור והתיקצוב נקבעו על ידי הממשלה הקודמת אבל התחלת הביצוע היא של הממשלה הנוכחית. יש לציין שמאז שנות ה-80 לא נבנו התנחלויות חדשות בלב העיר הפלסטינית (למעט מבנה אחד בתל רומיידה ב-2002).

שיקוע קלנדיה | העבודות על שיקוע קלנדיה, הכביש שיכול לשנות באופן דרמטי את פיתוח ההתנחלויות בעומק הגדה באזור רמאללה וצפונה, החלו ימים אחדים לפני הקמת הממשלה. בעת כניסת הממשלה לתפקיד העבודות היו בשלבים ראשוניים ביותר וניתן היה בקלות יחסית לעצור אותן ולחסוך כספים רבים.

ג. מאחזים חדשים:

המאחז אביתר | הוקם בתחילת דרכה של הממשלה, ובמקום לפנותו הסכימה הממשלה להשאיר את המבנים בשטח ולהציב חיילים שישמרו עליהם, תוך הבטחה להכשיר את המאחז אם יתברר שהדבר אפשרי מבחינה משפטית. מאז החיילים סופגים התקפות יומיומיות של אבנים וזיקוקים ובעימותים עם המפגינים נהרגו לפחות 7 פלסטינים מאש צה"ל.

חוות מבואות יריחו | מאחז חקלאי שהוקם באוגוסט 2021 ליד מבואות יריחו מצפון ליריחו. נרשמו איזמים והצקות של מתנחלים מהמאחז כלפי רועים פלסטינים וכלפי העובדים באתר בניה פלסטיני סמוך (באזור A).

חוות קרני ראם | אחרי שניסו להקים חווה באזור ח'רבת שחאדה (באדמות דיר איסתיא), באוגוסט 2021 הוקמה חווה חקלאית חדשה בסמוך למאחז חוות יאיר, על אדמות דיר איסתיא. במאחז נבנה דיר ומגורים, והוא מאויש, אך ככל הידוע לנו טרם הגיע עדר לשם.

רמת מגרון | בתחילת השנה הוקמה חווה קטנה בגבעה שעליה היה בעבר המאחז מגרון. ב-7 באוקטובר 2021 הוכשרה קרקע לשדרוג החווה עם פוטנציאל לדיר גדול בדומה למאחזים החקלאיים המוכרים. עד עכשיו לא נעשו פעולות אכיפה נגד הכשרת הקרקע הזאת.

יש לציין שמשרד החקלאות הודה שהוא מממן עמותות שמסייעות למאחזים החקלאיים בשטחים.

ד. אלימות מתנחלים:

התקפת המתנחלים על אל-מופקרה בשמחת תורה 28.9.21 צילום: בצלם

אין כמעט יום בלי התקפות מתנחלים על פלסטינים, על חקלאים ועל רכושם. עונת המסיק השנה חמה במיוחד עם מאות עצי זית שנכרתו ומאות עצי זית שננגבו מהם הזיתים ע"י מתנחלים. לא רק שהמשלה לא עושה מספיק (אם בכלל) כדי למנוע זאת, כמעט ולא נשמעו התבטאויות בנושא מצד שר הביטחון ורוב חברי הממשלה, כאילו מדובר בדבר שניתן לעבור עליו בשתיקה.

ה. הריסות לפלסטינים:

גרף ההריסות למבנים פלסטינים בשטחים עולה באופן דרמטי. בארבעת החודשים מאז 13/6/21 עד היום נהרסו 260 מבנים באזור סי שזה בערך הכמות שהרסו בכל שנת 2017 (לפי נתוני אוצ'ה). ב-7/7/21 צה"ל ניסה לגרש קהילה שלמה מחומסה מבקעת הירדן - נשלחו אוטובוסים לקחת את התושבים (שסירבו בסופו של דבר לעלות). כל הציוד האישי של התושבים הועמס על משאיות ונזרק בנקודה אחרת במדבר, במרחק כמה קילומטרים משם. מדובר בניסיון לטרנספר שלא נעשה בשנים האחרונות ע"י ממשלות קודמות.

ו. שייח ג'ראח וסילוואן:

אלפי פלסטינים במזרח ירושלים נמצאים בשלבים שונים של תביעות פינוי שהגישו נגדם מתנחלים, בשייח ג'ראח ובסילוואן. כל התביעות מבוססות על חוק מפלה שמתיר "זכות שיבה" ליהודים לנכסים מלפני 1948 (דבר שנאסר על פלסטינים). מדובר על קהילות שלמות בבטן אלהוא בסילוואן ובשייח ג'ראח שמועמדות להיזרק מהבית ובמקומם ייכנסו מתנחלים. העניין הוא לכאורה משפטי אבל הוא למעשה עניין פוליטי ממדרגה ראשונה ולמשלה ניתנה הזדמנות לסייע למנוע את העוול - אבל היא נמנעה מכך: בית המשפט ביקש מהיועמ"ש להתייצב בהליך של בטן אלהוא, ובשייח ג'ראח היו זה התושבים הפלסטינים שביקשו את התייצבותו. המשלה היתה צריכה להתערב ולהביע עמדה ברורה בבית המשפט, שככל שלמתנחלים יש זכויות, הם זכאים לפיצויים ולא לפינוי הנכסים. אבל, תחת המשלה הנוכחית, היועמ"ש סירב להתערב בתיק של שייח ג'ראח, ונמנע מלהתייחס לגופו של עניין בתיק של סילוואן.

ז. תקציב:

השבוע פורסם כי הכספיים הקואליציוניים הוגדלו ב-600 מיליון ₪ לכדי 2 מיליארד (!) ש"ח. חלקים נכבדים מהכספים הללו מיועדים להתנחלויות ולפרוייקטים הקשורים בהתנחלויות. בין השאר נציין כ-20 מיליון ₪ למועצות אזוריות בשטחים עבור פיקוח על בניה של פלסטינים בלבד, 186 מיליון ₪ לחטיבה להתיישבות, 10.6 מיליון ₪ לתמיכה במתנדבים בחקלאות (רבים מהם במאחזים), 70 מיליון ₪ לאוניברסיטה באריאל ועוד ועוד.

ממשלת שינוי לרעה

מדיניות הממשלה בהתנחלויות מאז הקמתה ב-13/6/21 עד 26/10/21

פרוייקט מעקב התנחלויות, שלום עכשיו

